



Handläggare: Anna Magnfors
Telefon: 08-508 05073

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd
2013-04-18

Kultur i ögonhöjd – för, med och av barn och unga, program för barn- och ungdomskultur i Stockholm 2014–2016

Remiss från Kommunstyrelse, dnr 328-323/2013

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner och överlämnar detta tjänsteutlåtande till Kommunstyrelsen som svar på remissen.
(omedelbar justering)

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

IngMarie Lindgren
avdelningschef

Sammanfattning

Remissen utgår ifrån stadens strategiska kulturplan ”Kultur i ögonhöjd – för, med och av barn och unga”. Planen omfattar hela staden vilket även innebär verksamheter utanför kulturnämndens ansvarsområde. Förvaltningen anser att dokumentet ger en samlad överblick över stadens gemensamma insatser gällande barn- och ungdomskultur.

Förvaltningen påtalar särskilt vikten av att man fördelar resurserna för kulturell verksamhet ut till ytterstadsområdena. Den lokala förankringen ger barn och unga bättre förutsättningar att ta del av kultur och eget skapande.

Det är av största vikt att unga ges möjlighet att själva ta initiativ och arrangera kulturevenemang på egna villkor, genom att stärka ungt kulturellt entreprenörskap. Förvaltningen föreslår därför ett särskilt beaktande vid ansökningsförfarandet av ”Kulturstöd för unga” från ytterstadsområdena.

Bilaga;

Remisshandlingar



Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom avdelningen för förskola, fritid och kultur.

Bakgrund

Stockholms Kulturförvaltning har på uppdrag av Kulturnämnden utarbetat ett förslag till revidering av den tidigare strategiska planen för barn- och ungdomskultur i Stockholm 2009-2012.

Förslaget skall efter remissyttrande, från berörda facknämnder samt stadsdelsnämnder, överlämnas till kommunstyrelsen för vidare hantering.

Remissvar skall lämnas till kommunstyrelsen senast den 1 maj 2013.

Ärendet/Sammanfattning av remissen

”Kultur i ögonhöjd” benämns som program och omfattar åren 2014-2016. År 2013 avses som implementerings år med kulturnämnden som stödjande part för övriga berörda nämnder och bolag. Lokala handlingsplaner ska tas fram som stöd i det konkreta arbetet med barn- och ungdomskultur. Programmet relaterar till ”Vision 2030” vilken betonar staden som en medborgarnas stad där delaktighet och inflytande är ledord. Kulturell och språklig kompetens lyfts fram som en medveten strategi för att utveckla Stockholm till en mångsidig och upplevelserik storstad. I remissen föreslås att målen uppdateras och att tidigare skrivning om att beakta barns och ungdomars behov vad gäller fysiska miljöer uttrycks som ett eget mål. Indikatorer föreslås som uppföljningsinstrument.

Barnkultur och ungdomskultur

- Kultur **för** barn och unga, produceras av vuxna
- Kultur **med** barn och unga, tillhandahålls av vuxna

Barns kultur och ungdomars kultur

- Kultur **av** barn och unga, uttryck som ingen vuxen styr över

Dessa tre aspekter av barn- och ungdomskultur ska vara den gemensamma utgångspunkten för alla i staden som berörs av programmets mål.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen har tagit del av förslaget till en revidering av den tidigare strategiska planen för barn- och ungdomskultur för 2009-2012 i Stockholm. Planen omfattar stadens gemensamma verksamheter som vänder sig till barn och



ungdomar gällande barn- och ungdomskultur. Planen har stärkt medarbetare i arbetet med barns rättigheter, lyft fram kultur och delaktighet på dagordningar och i verksamhetsplanering liksom inspirerat till samarbete och nya sätt att tänka. Planen har även varit ett underlag utifrån vilket medarbetare har kunnat samtala kring barnkultur- och delaktighetsfrågor. Förvaltningen delar tanken att förutsättningarna att använda befintliga resurser på bästa sätt stärks med hjälp av gemensamma mål. Ett program som omfattar många olika verksamheter, vilka ansvarsmässigt hör till olika nämnder förutsätter tydliga ansvars- och uppdragsfördelningar mellan de olika nämnderna. För att säkerställa implementeringen av det nya kulturprogrammet föreslås att två stadsdelförvaltningar, med Farsta och Södermalm under 2013, har ett värdskap för kultursamordnare ett år i taget. Syftet är att hålla kultursamordnarna uppdaterade om sitt uppdrag utifrån "Kultur i ögonhöjd", sprida goda exempel och öka kunskapen om "Kulan" (mötesplatsen på webben).

Förvaltningen vill särskilt trycka på att riktade kulturreсурser möjliggör att alla barn och ungdomar oavsett uppväxtvillkor får ta del av professionellt kulturliv och samtidigt ges möjlighet till eget skapande.

Förvaltningen är positiv till att varje berörd nämnd i sina åtaganden väger in programmets mål och årligen följer upp sin verksamhet i respektive verksamhetsberättelse inom ledningssystemet ILS.

Förvaltningen föreslår ett särskilt beaktande vid ansökningsförfarandet av "Kulturstöd för unga" från ytterstadsområdena i syfte att prioritera ungas kulturintresse utifrån ett integrerat och mångkulturellt synsätt.

Programmets mål

Mål 1

Alla barn och unga i Stockholm har god och likvärdig tillgång till professionella kulturupplevelser.

Alla barn och unga i Stockholm har goda och likvärdiga möjligheter till eget skapande tillsammans med professionella vuxna och på egna villkor.

Det är en demokratisk rättighet för barn och unga att ta del av och utforska konstnärliga uttryck och kultur i alla dess former. Barn och unga har även behov av kultur i form av eget skapande och som upplevelse för att bygga sin egen identitet. Utgångspunkten är en bred kultursyn som involverar och erkänner alla barns olika erfarenheter och bakgrund. Likvärdiga möjligheter ska gälla alla barn och unga oavsett kön, funktionsnedsättning, kulturell, etnisk, social, ekonomisk och religiös bakgrund.



Förvaltningen delar tanken att alla barn och ungdomar ska få samma möjligheter till såväl kulturell verksamhet som eget skapande, oavsett var i staden man bor. Hässelby-Vällingby ligger geografiskt långt från Stockholms innerstad och stadsdelens barn och ungdomar är anonyma när de rör sig i innerstaden. Förvaltningen stöttar planens skrivning att ett lättillgängligt kulturutbud för små barn i deras geografiska närhet är av yttersta vikt. Förvaltningen vill därför särskilt understryka vikten av att kulturresurser riktade till barn och ungdomar fördelas ut i ytterstadsstadsdelarna och inte koncentreras till innerstaden. Ett lättillgängligt kulturutbud för små barn i deras geografiska närhet är av yttersta vikt. Inom stadsdelen finns det sociala kontaktnätet och det är där barnen och ungdomarna känner sig trygga. Den lokala förankringen ger också unga förutsättningar att delta i arrangemangsförberedelserna. För att ges bättre möjligheter till såväl kulturella aktiviteter såsom konstutställningar, teater, konserter etc, som barn och ungas eget skapande måste satsningar på lokala mötesplatser prioriteras. Förvaltningen är också positiv till integrerade bibliotek och att utveckla biblioteken till lokala kulturcentra och träffpunkter för unga. Detta möjliggör nya samverkansformer över olika ansvarsområden, och att utveckla den lokala samverkan med bibliotek, bokbussar, Kulturskolan, fritiden, m m. Med ett gemensamt måldokument ges bra förutsättningar för den här typen av samverkan.

Mål 2

Kultur, estetik och eget skapande är en integrerad del i lärandet

Kultur och estetiska lärprocesser ingår i skolans kunskaps- och demokratiuppdrag och ska användas för att stödja barnens lärande och utveckling. Förvaltningen delar tankarna kring att förskolan ska sörja för att alla barn får professionella konst- och kulturupplevelser. Detta förutsätter, såsom programmet förordar, ett fungerande nätverk för barnkultur i stadsdelarna där de fria grupperna kan förmedla sitt utbud. Kulturutbudet stärks också om stadens hela nätverk med representanter från de olika förvaltningarna är aktiva. Det är bra att kulturens betydelse för barns lärandeprocesser belyses i programmet och att kulturen tas tillvara som en resurs för barns språkutveckling och många olika uttryckssätt. Förvaltningen betonar också vikten av att se det informella lärandet inom fritidsverksamheter och föreningsliv som en viktig del av utvecklingen hos unga människor. Inom fritidsverksamheterna ska man verka för ett breddat tilltal och ett vidgat kulturbegrepp som skapar erkännande och engagemang hos olika grupper av unga.

**Mål 3****Barn och ungdom har inflytande över och delaktighet i sitt eget kulturliv**

Förvaltningen stöder tanken om att alla barn och unga i staden ska ges möjlighet att påverka sina kultur- och fritidsaktiviteter. Att delaktighet och inflytande är en del av deras demokratiska rättigheter. Reell delaktighet innebär att barn och unga tillfrågas och att de får inflytande över de beslut som tas. På så sätt kan barnperspektivet göras tydligt och vuxnas kompetens vad gäller barn och unga växa. Delaktighet och inflytande leder till ökad självkänsla, växande och ansvarstagande. Ett viktigt verktyg i detta arbete är ett aktivt kommunikationsarbete där stadsdelarnas verksamheter, föreningsliv och det fria kulturlivet ges förutsättningar att utvecklas tillsammans. Att söka upp unga på deras egna arenor har visat sig vara bästa sättet att knyta kontakter och engagera. ”Kulturstöd för unga” är ett centralt stöd, och genom att fler blir coacher för stödet, sk, kulturcoacher, lärare, fritidsledare, bibliotekarier m fl, kan fler unga ges verktyg för att ordna egna evenemang.

Mål 4**Barns och ungdomars behov beaktas vad gäller de fysiska miljöer där barn vistas**

Förvaltningen delar synen på att barn och unga har rätt att vistas i trygga och kreativa miljöer samt att verka för att främja ett barn- och ungdomsperspektiv vad gäller beslut, planering och resursfördelning som rör de miljöer där barn och unga vistas, såväl ute som inne. När stadsutvecklingsprojekt genomförs ska hänsyn tas till barns och ungas behov och arbetet bör utformas i enlighet med de förslag som nätverket Staden i ögonhöjd utformar. För att ges bättre möjligheter till såväl barn och ungas kulturella deltagande som till eget skapande måste satsningar på bra lokala mötesplatser prioriteras.

Mål 5**Staden stödjer ungt kulturentreprenörskap**

Förvaltningen stödjer tanken om att ungas entreprenörskap inom kultur och media ska stimuleras. Detta viktiga processarbete är stärkande för en ung persons identitetsutveckling, utvecklar de unga såväl i sina egna som andras ögon, samt ger möjligheter till nya kontakter i olika nätverk och sammanhang. Ungas eget kulturskapande på fritiden är ett komplement till skolan. Det sk informella lärandet utvecklar andra sidor hos de unga och kan öppna vägar till framtida yrkesmöjligheter. Unga arrangörer och kulturskapare bidrar även till nya former



för kommunikation och kreativa uttryck. Förvaltningen anser det är av vikt med ett särskilt beaktande vid ansökningsförfarandet av "Kulturstöd för unga" från ytterstadsområdena i syfte att prioritera ungas kulturintresse utifrån ett integrerat och mångkulturellt synsätt. .

Förvaltningens förslag

Förvaltningen godkänner och överlämnar detta tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen "Kultur i ögonhöjd – för, med och av barn och unga, program för barn- och ungdomskultur i Stockholm 2014–2016".
